

**HIÇ DEĞİLSE ÇOCUKLARI
DÜŞÜNÜN
EFENDİLER****Veliler, okul giderlerini
nasıl karşılayacaklarını
kara kara düşünüyorlar****EN UCUZ OKUL ÖNLÜĞÜ****ANAYASA-MADDE:50**

"Halkın öğrenim ve eğitim ihtiyaçlarını sağlama Devletin başta gelen ödevlerindendir. İlköğrenim, kız erkek bütün vatandaşlar için mecburidir ve Devletin okullarında parasızdır."

Devlet, maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek öğrenim derecelerine kadar çıkmalarını sağlama amacıyla burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar."

800 LİRA

● İlkokula yeni başlayan bir çocuğun zorunlu okul ihtiyaçları en ucuz şekilde ancak 5 bin liraya karşılanabiliyor

● Asgari ücretle çalışan bir işçi ile, en alt dereceden maaş alan bir memur ayda 3 bin 200 lira alırken özel okullara kayıt yaptırarak bir öğrencinin yalnız okula giriş masrafı en az 10 bin lira

● İşçisinden memuruna, askerinden köylüsüne, mühendisinden, küçük esnafına değin tüm çalışanlar, aylık gelirlerinin yarısından çoğunu okul giderlerine ayırmak zorunda.

HABER MERKEZİ

İlkokullar açılırken veliler çocuklarının okul giderlerini nasıl karşılayacaklarını kara kara düşünmeye başladılar. En ucuzundan bir öğrenci önlüğü 800 lira. İlkokula yeni başlayan bir çocuğun zorunlu okul giderleri 5 bin lirayı geçmektedir. İşçisi memuru, köylüsü, askeri ve küçük esnafı ile tüm çalışanlar aylık gelirlerinin yarısından çoğunu okul giderlerine ayırmak zorunda. Asgari ücretle çalışan bir işçi ile en alt dereceden bir memur ayda 3 bin 200 lira alabilirken, çocuklarını özel okullara kaydettirenler, giriş masrafı olan 10 bin lirayı rahatça ödeyebilmektedirler.

EN UCUZ OKUL ÖNLÜĞÜ 800 LİRA
İlk ve orta dereceli okullarda kayıtların resmen başlamasıyla birlikte halkımız kara kara düşünmeye başladı. Geçen yıla oranla okul malzemeleri

Tatil bitti. Oyun da bitti. Artık eskisi gibi oynayamayacak çocuklar. Oyuna daha az zaman ayırbilecekler. Bunun yerine-böl-böl çalışacaklar.

OKUL GİDERLERİNİ KARŞILAMAK DEVLETİN GÖREVIDİR

Uzun bir kattan sonra okullar yeniden açılıyor. Her ana-baba şimdi çocuğunun okul giderlerini nasıl karşılayacağını tartıp biçiyor. Oysa, bu iş devletin asli görevleri arasındadır. Çocukların özgürce okumalarının önündeki her türlü engel kaldırılması görevi ile yükümlü bulunan devletin, bir işçinin asgari ücretinin iki katını alıp götüreceği denli ağır olan okul giderlerinin tümünü karşılaması gerekmez

mi? Ne var ki, bu memleketin çocuklarına karşı Anayasa'da da yer alan bu ve benzeri asli görevleri yerine getirmeyen devlet, tutuyor Fatsa ve diğer ilçelerde milyonlarca lira harcayarak operasyonlar düzenliyor. Yalnızca bu operasyonlarda harcanan para ile binlerce öğrencinin okul giderleri karşılanabiliyor.

(Fotoğraf:DEMOKRAT)

Bir grubun İstiklal Marşı'nın dinlenmediği iddiaları üzerine

**Konya Cumhuriyet
Savcılığı MSP mitingiyle
ilgili soruşturma açtı**

● Miting Tertip Komitesi üyesi bir kişi gözaltına alınırken, MSP'li Cumahoglu, İstiklal Marşı'nın ayakta dinlendiğini ve "bu iftiranın AP tarafından atıldığını" söyledi.

● AP Genel Sekreteri Nihat Menteşe, "Müslümanlığı tekeline almak isteyen MSP'nin akıl almaz çirkinlikler yaptığı"ni iddia ederken, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren de "Zamanı gelince cevap vereceğim" dedi.

HABERİ 7. SAYFADA

Dışişleri Bakanı'nın düşürülmesinin yankıları sürüyor

**AP'li Akçal:
Gensoruyu hükümetin
benimsemesi gerekirdi**

● AP içindeki eski demokratlar, Erkmen'in kendisinin değil, hükümetin dış politikasını uyguladığını, bu nedenle de gensorunun hedefinin hükümet olduğunu söylediler.

HABERİ 7. SAYFADA

TİSK Genel Sekreteri
İbrahimoğlu:

İşçi-İşveren ilişkilerini düzenleyen yasalar düzeltilmeli

ANKARA (DEMOKRAT) Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu, Ekonominin bozulduklarını düzeltmek için önlemler gerektiğini bildirerek "İşçi işveren ilişkilerini lazmın eden yasalar düzeltilmelidir" dedi. İbrahimoğlu, 24 Ocak kararlarıyla ekonominin bugün geldiği noktanın bir değerlendirmesi gerektiğini söyledi. (Devamı 7.Sayfada)

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Koçman, DEMOKRAT'ın sorularını yanıtladı:

**'Devlet işletmeciliği ağır
şekilde politize olmuştur'**

● "KİT'ler sermaye birikiminin kâfi oranda olmamasından ve devletin ekonomik hayata müdahale etmesi ihtiyacından ortaya çıkmış kuruluşlardır"

● Bugün yüzde yüz ticari maksatla çalışan bir devlet kuruluşunun, devletten ağır sübvansiyonlar almaya devam ederken ekonomi içinde yatırımları, herşeyden önce devlet sektörüyle özel sektör arasında bir farklılık, bir tercihlik yaratan bir durum meydana getirmektedir.

HABERİ 7. SAYFADA

ESO Başkanı
Zeytinoglu:
"Önlemler, tüketimle birlikte üretim ve yatırımı da frenliyor"

HABERİ 7. SAYFADA

Beni Sadr tarafından kabul edilen

**Yeni İran
hükümeti
Meclisin
onayına
sunuluyor**

● Başbakan Recai'nin kabinesi, Meclis'in de onayını alırsa, İran'da aylardır süren hükümet bunalımı sona erecek

HABERİ 7. SAYFADA

İran Devlet Başkanı Beni Sadr tarafından başbakanlığa atanan Ali Reza Khatami, kabinesinde yer alacak bakanlar konusunda Beni Sadr ile anlaşmazlık içerisindeydi.

Belediyeyi işgal ederek hoparlörden konuşan faşistler:

**"MHP, hükümetimizin ve
Ordu Valisi Reşat
Akkaya'nın katkılarıyla
Aybastı'da operasyon yaptı"**

● Olaya Kaymakam tarafından müdahale edilmesi üzerine gözaltına alınan faşistlerin daha sonra serbest bırakıldıkları bildirildi

HABERİ 5. SAYFADA

Gazeteci mi işkiye mi
belli değil

"Metanet"

Gazetesi Sahibi

Gölköy'de

Halkevi

TÖB-DER ve

bir Çayevini

kurşunladı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

HABERİ 5. SAYFADA

Ordu CHP Merkez İlçe Başkanı
Dr. Şevket Köksal:

**"Ordu Valisi
Akkaya, örneği
düşünemeyecek
bir tiptir"**

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

● Eylemleri faşist Aydın Aydın ile gerçekleştirilen "baş-yazar" kaçarken rastladığı TÖB-DER Şube Başkanının da parasını ve kimliğini aldı

Demokrat

Aybastı'da, üç kardeş oğuş yurttaşları evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

**OPERASYON İÇİNDE
OPERASYON**

HABERİN İÇİNDE
Kimin için operasyon?

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

● Katillerin evlerini basarak öldüren faşist katillerin hiçbirisi yakalanmadı

Demokrat tan

Geçtiğimiz hafta içerisinde gazetemizde yer alan bir haberimize değirmek istiyoruz. Turizm ve Tanıtma Bakanı Barlas Küntay hakkındaki bu haberimizle 23 yıl önce olan bir olay hakkında kamuoyunu bilgilendiriyorduk. Birkaç gün sonraki sayımızda da bu haberin doğru olmadığını, aynı yerde ve aynı puntolarla açıkladık.

Gazete bilindiği gibi günlük bir olaydır. Büyük ölçüde zamana karşı bir yarışır. Gazetenin hazırlanması sırasında elimize geçen haberler değerlendirilmekte, yorumlanmakta ve bu malzemelerle, gazete oluşmaktadır. Bu oluşumda çok çeşitli etken rol oynamaktadır. Siyasi ortamdan teknik olanaklara kadar çeşitli şeyler değerlendirilmekte etken olmaktadır. Malzemeler değerlendirilir ve sayfa hazırlanırken olayların akışına kapılır, serinkanlı değerlendirmeler yapılmaz ise hataya düşülmeye kaçınılmaz olur. Barlas Küntay'la ilgili olarak bir ajansın verdiği haberle bu şekilde davrandık. Olayın diğer gazetelerde kullanılacağını düşünerek, atlamamız olmak ayrıca politikacılarla ilgili bu tip haberlerin gazete sayfalarında yer almaları bizim bu yanlış yapmamıza neden oldu. Demokrat gazetesinin çıkışından bu yana sürdürdüğü yayın politikasına ve gazetecilik anlayışına ters düşen bir hata yapmış olduk. Aynı şeyleri Hayrettin Erkmen'le ilgili haberimizde söyleyemeyiz. O konuda yaptığımız gereken gazetemizce yapılmıştır.

İzlediğimiz yayın politikasına olayın ne kadar ters düştiğini farketmemizden sonra, Babi-

Bir haber üzerine

Ali'de, bir başka deyişle gazetecilik dünyasında pek rastlanmayan bir davranışla haberimizi kendimiz düzelttik. Haberle ilgili hiç bir uyarı, serzeniş veya tekiş bile almadan, yahut bu konuda herhangi bir girişim olup olmadığını bilmeden ve düşünmeden Barlas Küntay'la, iddianın gerçek olmadığını açıkladık. Bu bizlerin gazetecilik anlayışımızın bir göstergesi olarak görülmelidir. Demokrat gazetesi olarak eksik ve hatalı bilgilenmemiz, yanlış değerlendirmelerimiz yapacağımız hataları düzeltmek konusunda son derece açığız. Bu olay aynı zamanda bizler için de öğretici oldu. Halkımızın müdahelesini ileri götüremeyecek, hiç bir faydası olmayacak davranışlara girmemiz konusunda bizler için ders oldu.

xxx

Önümüzdeki günlerde haftada bir gün gazetemizin bir sayfasını işçi-sendika sayfası olarak ayıracağız. Bu, haftada bir gün işçi-sendika haberlerine yer vereceğimiz anlamında değerlendirilmemelidir. Ayırdan bu sayfa, işçi sınıfı mücadelesinin her anlamda değerlendirildiği, yansıtıldığı, belli konuları ağırlıkla işleyen, güncellenen konuları ön plana çıkaran bir sayfa olacaktır. Bu konularda sizlerden eleştirilerinizi, önerilerinizi, yaşadığınız olayları (veya şahit olduğunuz) ve değerlendirmeleri bizlere iletmenizi istiyoruz. Yeni şekillenen bir sayfa olarak ve sizin önerileri ile biçimine kavuşacaktır.

xxx

Değerli okuyucularımız gazetemizin Ankara'ya sokulmama yaşağı halen devam etmektedir. İki aya aşkın bir süredir Demokrat Ankara'da satılmamakta ve Ankara bağlantılı olarak bir çok yere de gidememektedir. Çok zor olanaklarla gönderebildiğimiz yerlere bir kaç gün sonra ulaşabilmekteyiz. Öyle ki kimi zaman dört günlük gazete birden satışa çıkarılmak zorunda kalmaktadır.

Yaşadığınız kalkması yolundaki çabalarımız henüz bir sonuç vermemiş, bu konudaki uğraşlarımız sürmektedir.

xxx

Ekonomik zorluklarımızı sizlerle beraber aşmak için açtığımız İMECE kampanyası sürmektedir. Toplumumuzun her kesiminde çok değişik biçimlerdeki katkılar sürmekte ve bizlere güç katmaktadır. İMECE kartlarımızın gazetemiz bürolarında satışı devam etmektedir. Bürolarımızdan İMECE kartı almayan okuyucularımız, İş Bankası Tübbe Şubesi 2640 nolu hesaba veya Ziraat Bankası Çemberlitaş 924 nolu hesaba veya hutta posta havallesi yolu ile İMECE kampanyasına katılabilirler. Gerek banka, gerekse de posta havallesi yolu ile para gönderen okuyucularımız adreslerini bize iletirlerse, İMECE kartlarını adreslerine göndermemiz mümkün olur.

DÜŞÜNCE ALANI

Asgari Ücret Konusunda Sadun Aren'in Görüşü

Asgari ücret ne olmalı

Prof. Sadun AREN
(DİSK Araştırma Enstitüsü Müdürü)

- Asgari ücret yalnız asgari ücretle çalışacakları değil fakat tüm ücretlileri ilgilendirir. Çünkü diğer ücret ve maaşların belirlenmesinde, asgari ücret düzeni bir temel ve bir hareket noktasıdır.
- Kaldı ki, asgari ücret sadece ücretli çalışanları değil, fakat emek yapan ağır basan bağımız küçük üreticileri de ilgilendirir ve etkiler.
- Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nda işçiler en büyük işçi kuruluşu olduğu gerekçeyle, sadece Türk-İş tarafından temsil edilmekte, DİSK komisyonu girememektedir. İşçi sınıfının ileri, devrimci, gerçek sendikal temsilcisi olarak DİSK'in de Asgari Ücret Komisyonu'nda gerekli olan yerini alması, asgari ücretin toplum gerçeklerini en doğru yansıttık biçimde belirlenmesinin temel koşuludur.

Asgari ücret işçilere içinde yaşadığımız toplumun değer yargılarına göre, daha altına düşülmesi istenmeyen bir geçim düzeyi sağlayacak ücrettir. Yoksa, asgari ücret, çok defa terimin sözlük anlamını da telkin ettiği gibi, işçilerin ancak yaşamalarına, yani canlarını tenlerinde tutmalarına olarak veren en düşük geçim düzeyini sağlayan ücret demek değildir. Böyle bir anlayış, işçiyi insan değil de, üretim aracı ve dolayısıyla ücreti de onun geliri değil, fakat bu aracın bakım masrafları olarak gören bir düşünce yapısının sonucu olur ki, böyle bir görüşün kabulü şöyle dursun, söz konusu edilmesi bile olanaksızdır, saçmadır.

Asgari ücret yalnız asgari ücretle çalışacakları değil, fakat tüm ücretlileri ilgilendirir. Çünkü diğer ücret ve maaşların belirlenmesinde, asgari ücret düzeni bir temel ve bir hareket noktasıdır. Daha yüksek ücretler asgari ücrette göre sıralanır. Yani asgari ücret, ülkenin tüm ücret yapısının oluşmasında önemli bir işlev görür. Kaldı ki, asgari ücret sadece ücretli çalışanları değil, fakat emek yapan ağır basan bağımız küçük üreticileri de ilgilendirir ve etkiler. Çünkü belirlenmiş olan asgari ücret bu gibi küçük üreticilerin, yani berber, terzi, boyacı vb. ve hatta dar gelirli serbest meslek sahiplerinin emeklerinin değerlendirilmesinde de bir ölçü işlevi görür. Eğer bunların kazançları yünlükteki asgari ücretin altına düşerse, bağımız işlerini bırakıp, bir işveren yanında ücretle çalışmaya yönelirler.

Demek oluyor ki, asgari ücretin suya da bu düzeyde belirlenmesi, varolan gelir dağılımını, yani tüm emekçilerin geçim düzeylerini aynen koruyabilmek için, asgari ücretin net olarak günde 415, ayda 12450 lira olması gerekir. Bunların brütleri ise günlük 917 ve aylık 27500 lira olmaktadır.

1969 İzmir Yarmıca Seramik Fabrikasında çalışan 1500 işçi işyerinde asgari ücretin uygulanmasını ve baş temsilcinin isten atılması protesto etmek için bir günlük direniş yaptılar.

1971 İstanbul İbrahim Ethem İlaç Fabrikasında Kimya-İş Sendikası toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine greve başladılar.

1978 İstanbul Tuzla'da faşistlerin dağıttığı bildiriyi almayan Adil Beyoğlu'na OOD Başkanı Yaşar Sarpan ateş açtı. Açılan ateş sonucu Beyoğlu'nun kuz kardeşi öldü üç devrimci yaralandı.

1979 CHP Kiliş İlçe başkanının kardeşi ile birlikte faşistler tarafından vurularak öldürüldü.

BURHAN YILDIRIM Edirne Cezaevinde tahliye edildiği sırada cezaevi avlusunda üç faşistin saldırısına uğrayan Burhan Yıldırım şiflenerek katledildi.

“Sabahattin Ali'yi yeniden öldürdüler”

Kemal BAYRAM'ın

bu ilginç yazısı

Edebiyat Cephesi'nin

EYLÜL SAYISINDA

MALTEPE DERSANESİ'ne

ÜSS-ÜYS'YE
hazırlamada
“ÜSTÜNE YOKTUR”Adres: Şişli Bankası arkası
Kartal maltepe/İSTANBULKayıtlar
devam
ediyor

HALKIN DİLİNDEN

Açık mektup

Sayın...

CHP... Milletvekili Senatörü TBMM-Ankara

(Ülkemizde, okur yazarlarımızın çoğunun gazete başlıkları ile boyatı basının resimlerinin altındaki birkaç satırdan ötesini okumaya sabahtan itibaren başladığını biliyoruz, ancak sizinler açısından ifade edilecek olan bu önemli konuda, okuma sabrı göstermeniz sonra da düşünülmesini ve istenileni yapmanız beklentisi ile...)

Belki istenmeyen bir koşullandırılmaya sokulduğunuzda vicdanınız ile CHP parlamenterliğiniz adına iki konuda çok önemli bir kararlar başbaşa olduğunuzda aşağıda adları yazılı 199 kişi olan bizler, duyurulara birer yurttaş olarak; halk olarak CHP için kafa ve gönüllerinde sorumluluk duyan insanlar olarak uyarıda, duyuruda ve tarihi sorumluluğunuzu bir kere daha hatırlatmada bulunmak isteriz. Kızama yok... biz halkız. Bizler var olduğumuz için sizler varınız... Biz ve bizim gibilerden gelen uyarılara kulak vermeniz... 1-Kitle halinde katliamları sahneye koyan, sahte ve sizde milliyetçiler, şoven ve ırkçı milliyetçiler... faşistlerdir. Bu doğrultuda başlattıkları Kahramanmaraş toplu katliamları ile CHP'yi istemeye istemeye bir oyuna getirmişlerdir. CHP Sıkıyönetim ilan etmek zorunda kalmıştır. 2- Şu günlerde peş peşe idam kararları meclis gündemlerine gelecektir. 1971 sonrası, İNÖNÜ'ü ECEVİT'li CHP gurubu yek vücut idamlara karşı idi... Bunu Ecevit ve diğer grup sözcükleri, partiler adına demeçler ve basın toplantıları ile halka duyuruyorduk. Ne yazık ki, o günlerde Feyzioğlu'lu, Satır'lı kopmalar, CHP'ni sayıca daha da düşürmüş, onun direncine Karşın meclis idamları onaylamıştı.

CHP bugün 1971 lere göre, sayısal üstünlüktedir. Birlik olursa, o günün sözcüsü ve genel sekreteri bugünün genel başkanıdır. Sanırız, o günlerde söylediklerini bugün geri almazlar. Ve yine, o genel başkanın patisinden palamenter olan sizler koptulara gitmeden idamlara karşı çıkarsınız ve çıkmalısınız. Çünkü İDAM, bir devlet öksesidir. İdam bir ceza değil, intikamdır... intikam, hiç bir zaman, sorunu

sebebi korunmak istenen işbirlikçi büyük sermaye ve onların uzantısı bir avuç mutlu azınlık ile "ben bu anayasayı uygulamam, bu anayasa ile ülke idare edilmez" diyen siyasi iktidardır. Suçlular, ya haklı öfkeleri sonucu ya da bilmeyerek aldatılarak idama sebep sayılan suçların kurbanı durumundadırlar. Eğer, idamlardan hala yarar umluyorsa, idam edilecek olan işbirlikçi büyük sermaye sahipleri ve onun koruyucu gafil ve delalet içindeki bazı iktidar sahipleridir. Bunun için, işkenceler gibi idamlara da karşıyız. İdamlar çağdaş hukuka ve insan hakları evrensel bildirisine terstir. İdamlar çözüm değildir. Her idam bir kısım insanlarımızın sadist duygularını tatmin ederken, bir kısım insanlarımızın da yeni suç öfkelerini kabartacaktır. İdamdan başka ıslah edici her makul cezaya evet... İdamlara HAYIR...

Bukarar anan muhalefet olarak CHP'nin tarih önünde klayacaktır. CHP sine ragmen diğer üçlü uzantı, emellerine ererlerse bunun tarihi ve belgeleri onlarındır.

Hem de idamlıklar kastlı olarak çoğunlukla solcular için gelecektir. Sağcılar için gelse bile onlar, ne yapıp edip hapishanelerden kaçırılacaklardır. Bunların örneklerini gördük, görüyoruz. öyle ise: TOPYEKÜN idamlara karşı olunuz, diyorum.

İdamlara "HAYIR" demekle tarih önünde hem kişisel onurunuza hem de bağlı olduğunuz CHP'ni aklayacakmışınız Buses HALK'ın sesi HAK'ın sesidir. Sağlıklı duyurun sesidir. Can almak yalnız Tanrı hakkıdır. Çağdaş devlet can alan bir intikamcı canı alamaz. Olmamalıdır. ALT yanda isimleri yazılı ve hizalarında imzaları bulunan bizleri azımsarsınız bu yöreden binlerce isim ve imza ile çıkabiliriz. Şimdilik bu kadarla yetiyoruz. Bu topluca sunduğumuz düşüncemizin değerlendirilmesini, TÜRKİYE BÜYÜK MECLİSİ'nde istediğimiz doğrultusunda karşı çıkılmasını isteriz. Öncelikle mektubumuzun birçok CHP milletvekili ve senatörü tarafından okunmasını ve grupta tartışılmasını. Mektubumuzun alındığını hepimiz adına birinci imza karşısındaki isim sahibine (Köyceğiz/Muğla diye bildirmenizi de ayrıca isteriz. Çok çok saygılarımızla...

Ali'nin anısına

Nur Ali Kartal derer adına
Faşistler ermiyecek muraadına
Devrim şehitleri onu da
Alldar yanlarına

Vuran faşistin ne geçti eline
Bir gider bin gelir yerine
Karşı koyarak zulüme,
Gülecek gitti ölüme,

Haber gitti Sivas'a
Yurdunu bozdı kara yasa
Değişecek birgin elbet
Halktan yana bu yasa

Nur Ali Kartal ölmedi yaşıyor
Sabırlar bitti taşıyor
O mutlu günler
Gittikçe yaklaşıyor

Dokuz kardeşi var
Birde anası
O küçükken öldü
Emekçi babası

Onsekiz yaşında gurbet elde
Yattı ordu kuru yerde
Birgin bile durmadı
Herkes gibi evinde

Ali'mi vuran faşist
Düşün halin ne olacak
Benzin sararıp solacak

Mintax'dan
Devrimci
Bir işçi

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

GÜNDE 6 SAAT
TELEVİZYON İLİYO
RUZ...

BİR AYDA YÜRSEK
SEN SAAT...

BİR YILDA ATMIŞ
BESBİN YEDİYÜZ SAAT

..... VAY BE!...

ACI KAYBIMIZ

CHP Bakırköy İlçesi üyesi Belediyemiz işçisi değerli insan

TAHSİN ERKAN

İnsanlık Halk ve Demokrasi düşmanlarının alçakça saldırısı sonucunda demokrasi şehitlerimiz arasına katılmıştır. Acımız büyüktür. Değerli insan Tahsin Erkan'a tanrıdan rahmet, ailesine, CHP örgüt üyelerine ve demokrasiye inanmış tüm halkımıza baş sağlığı dilerim.

METE TUNCALP
KÜÇÜKCEKMECE
BELEDİYE BAŞKANI

Demokrat: 1452

Yiğit üyemiz,

TAHSİN ERKAN
(1945....)

faşist canilerce katledildi
Anısı yaşayacak
Halkımız Unutmayacak

DİSK GENEL İŞ
İstanbul Şubeleri

Demokrat: 1450

TAHSİN ERKAN
(1945...)

İlçemiz üyesi, yiğit arkadaşımız Halk ve Demokrasi düşmanlarına katledildi.

Anısı hep bizimle olacak

CHP BAKIRKÖY
İLÇE BAŞKANLIĞI

Not: Cenazesi 8.9.1980 günü Kanarya camisinde ikinci namazından sonra kaldırılacaktır.

Demokrat: 1451

Erol Kahraman
(1962...)

19.1980 günü faşist canilerin saldırısına uğrayarak yaralanan yiğit evladımızı 6.9.1980 günü kaybettik.

Anısı yaşayacak

AİLESİ

Demokrat: 1453

ALİ UYGUR
(1955...)

"Başını omuzuma yasla
Göğümde taşıyayım seni
Gövdeni gövdeni can olsun"

Devrimci arkadaşımız Ali Uygur 30.6.1980 tarihinde göğzaltına alındı. Mersin Şehir Mezarlığına gizlice gömülen cesedi 22.8.1980'de bulundu.

Anısı faşizme karşı mücadelede ve bizim kalbimizde yaşıyor.

İTİLER-
GÜNDOĞDU-YENİ
MAHALLE HALKI
MERSİN

Aybastı'da belediye hoparlöründen konuşan faşistler:

"MHP, Hükümetimiz ve Ordu Valisinin katkısıyla, Aybastı'da operasyon yaptı"

HABER MERKEZİ
Aybastı'da güvenlik kuvvetlerinin sürdürdüğü operasyonun 15. gününde faşistlerin belediye hoparlöründen "Hükümetimiz ve Ordu Valisi'nin katkısıyla MHP Aybastı operasyonu yaptı ve halkımızın hizmetine girdi" şeklinde konuşma yaptıkları bildirildi.

Aybastı'da UYD Şubesi'nde açan faşistlerin MHP İlçe Merkezi'nin açılması için hazırlık yaptıkları öğrenildi. Öte yandan Aybastı'da operasyonu sürdüren güvenlik kuvvetlerinden, jandarmanın tarafsız davranmasına karşılık polislerin açtıkları faşistlerle işbirliği yaptığı ileri sürüldü. Polisler daha önce hazırlanan liste

ye göre yurttaşları gözaltına aldıkları belirtildi. Faşistlerin Belediye hoparlöründen yaptığı konuşmaya Kaymakam Sami Seçkin'in elkoyması üzerine bazı faşistlerin gözaltına alındığı ancak iki saat sonrasına bırakıldıkları belirtildi.

Bu arada operasyonu yöneten Ordu Emniyet Müdürü Zeynel Abidin Aksoy'un faşistlerle açıkça işbirliği halinde olduğu, katilleri koruduğu öne sürüldü. Bu arada Tokat'ın Reşadiye ilçesinden de çok sayıda faşistin Aybastı'ya getirilerek bunların bazılarının dağılık ve ormanlık bölgelere yerleştirildikleri belirtildi.

Mersin'de bazı kahve ve sinemalar yas ilan ederek bir gün kapalı kaldılar

Vedat Düz'ün cenaze törenine katılanlar yürüyüş yaptılar

Tarsus'ta öldürülen devrimci Vedat Düz, 'Çel Spor'un en gözde futbolcularından biriydi.

Vedat'ın cenazesinin polisler tarafından mezarlığa götürüldüğünü öğrenen kalabalık topluluk "Ali Uygurlar, Vedat'lar ölmez" sloganlarıyla Mersin'in Hasane Caddesi'nden mezarlığa kadar yürüdü. Yürüyüşte Vedat'ın ablası, "Vedat yaşıyor, yaşayacak" diye slogan söylüyordu.

TARSUS (DEMOKRAT)

Tarsus Şehre çarısında, 3 Ağustos günü "dur" ihtiarına uymadığı öne sürülerek öldürülen devrimci Vedat Düz'ün Mersin'deki cenaze törenine katılan kalabalık topluluk mezarlığa kadar bir yürüyüş yaptı. Yörede çok sevilen Düz'ün öldürülmesi üzerine yas ilan eden bazı kahvehane ve sinemalar bir gün kapalı kaldılar. Çevresinde çok sevilen Vedat Düz'ün 12 sendir içelspor'da oynadığı ve en gözde futbolcularından biri olduğu bildirildi.

Cenazenin kaldırılacağı gün erken saatlerden itibaren

ren Vedat Düz'ün evinin önünde beklemeye başlayan kalabalık halk topluluğu cenazenin mezarlığa polis nezaretinde götürüldüğünü öğrendikten sonra Mersin'in en işlek caddesine çıkarak yürümeye başladı. Topluluk mezarlığa yaptığı yürüyüş sırasında "Ali Uygurlar, Vedat'lar ölmez" şeklinde sloganlar söylendi.

Çok sıkı güvenlik önlemlerinin alındığı mezarlıkta Vedat'ın cenazesi omuzlarda taşınarak mezarının başına getirildi. Devrimci genç toprağa verildikten sonra topluluk dağıldı.

Gazeteci mi, eşkiya mı belli değil...

"Metanet" Gazetesi Sahibi ve Başyazarı, Gököy'de Halkevi, TÖB-DER ve bir çayevini kurşunladı

HABER MERKEZİ
Ordu'nun Gököy İlçesi'nde hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan ve gazeteci mi, eşkiya mı olduğu anlaşılmayan "Metanet" gazetesi sahibi ve Başyazarı yanında bir faşistle birlikte ilçedeki TÖB-DER ve Halkevi şubeleri ile Halk Çayevini kurşunladı ve bombaladı. İki saldırganın Aybastı yönüne kaçışları bildirildi.

Ankara'da faşistlerin bombaladığı evde belediye çalışan sol görüşlü bir işçi öldü, bir belediye çalışanı yaralandı. Ankaralıların değişik semtlerinde meydana gelen iki ayrı olayda da sağ görüşlü bir kişi öldü, bir kişi yaralandı. Küçük-yalı'da faşistlerce yarılanan devrimci bir genç yaşamını yitirdi. Samsun Havza'da AP İlçe Yürütme Kurulu üyesi bir kişinin evi ile, Reyhanlı'da MHP binası maddi hasar meydana geldiği öğrenildi.

Demokrat Haber Merkezine ulaşan bilgilere göre olayların gelişimi şöyle oldu:

"Metanet" Gazetesi Sahibi ve Başyazarı, Gököy'de Halkevi, Töb-Der ve bir çayevini kurşunladı

Ordu'nun Gököy İlçesi'nde çıkarmakta olan "Metanet" gazetesinin, hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan sahibi ve başyazarı R.Z. Cevabi Sönmez önceki gece, yanında bir faşistle birlikte TÖB-DER, Halkevi binalarını ve Halk Çay evini önce kurşunladı sonra bombaladı. Gazeteci mi eşkiya mı olduğu belli olmayan 'başyazarı', olaydan sonra kaçarken rastladığı TÖM-DER Şube Başkanı'nun da kimliğini ve üzerinde bulunan parayı alarak Aybastı'ya doğru kaçtı.

BOMBALAMA VE KURŞUNLAMA OLAYLARI

Fatma ve Aybastı ilçelerinden sonra Ordu'da düzenlenen operasyonların üçüncü hedefi olduğu söylenen Gököy'de önceki gece saat 21.00 sıralarında birbirine yakın binalarda bulunan TÖB-DER ve Halkevi şubeleri önce kurşunlandı sonra bombalandı. Görgü tanıklarının saptıklarına göre gıyabi tutuklu "Metanet" gazetesi sahibi ve başyazarı Cevabi Sönmez ile yanında bulunan Aydın Aydın adındaki faşist bu binaları bombaladıktan sonra yolda rastladıkları TÖM-DER Şube Başkanı Aydın Türkçü'yü durdurarak üzerinde bulunan 6 bin lira parayla kimliğini de aldı.

Saldırganlardan sonra Aybastı yönüne doğru kaçan saldırganlar, yol üzerinde bulunan Halk Çay evini de ellerindeki otomatik silahlarla taradılar.

HAKKINDA GİYABI TUTUKLAMA KARARI VARDI
Gököy İlçesi'nde çıkarılan "Metanet" adlı ve AP yanlısı olduğu bildirilen yerel gazetesinin sahibi ve başyazarı olan R.Z. Cevabi Sönmez hakkında 6 Ağustos 1980 tarihinde ilçede bir kadın üç kişiyi otomatik silahlarla taratarak yaralamasına neden olan gıyabi tutuklama kararı bulunuyordu.

TEKRAR SALDIRIYORLAR
Cevabi Sönmez ile Aydın Aydın gece düzenledikleri saldırılardan sonra büyük bir rahatlıkla tekrar ilçeye dönerek sol görüşlü Kemal Mert'e ait kahvenin büfe kısmını kurşunladılar. İki saldırganın yüzlerindeki maske, ateş açıp kaçarken rüzgârın tesiriyle düştü. Olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri maskeyi buldu. Görgü tanıklarının ifadelerine dayanarak saldırganların resimleri de

çizildi. Yetkililer saldırgan Aydın ile Sönmez'in aranmasına başladığını söylediler.

ANKARA'DA FAŞİSTLER BİR EVİ BOMBALADI, SOL GÖRÜŞLÜ BİR İŞÇİ ÖLDÜ, BİR BEKEDİ DE YARALANDI
Türkçü semtinde belediye çalışan sol görüşlü bir işçinin evi faşistler tarafından bombalandı. Evlerine bomba atılması nedeniyle kendilerini dışarı atan ev sahibi Mehmet Aslan adlı işçi ile, misafir olarak evinde bulunan ve Çankaya Karakolunda görevli bekçi Salih Yıldız yaygın ateşine tutuldular. Olayda işçi Mehmet Aslan öldü, Salih Yıldız ise yaralı olarak hastahaneye kaldırıldı.

CHP'Lİ BİR YURTTAŞIN EVİ BOMBALANDI
Kayaş'ta meydana gelen olayda ise Şükür Özcan adlı CHP'li bir yurttaşın evi bombalandı. Can kaybının olmadığı olayda, maddi hasar meydana geldi.

Fevzi Esenemir'e silahla saldırıda bulunmuştu.

Bu arada bir kaç kez sahibi faşistlerce tehdit edilen "Zeynep" adlı kuaför dükkanı bombalandı. Olayda maddi hasar meydana geldi.

Öldürülen ilerici gencin şimdi de evi bombalandı
İstanbul Beykoz'da yaklaşık 1 ay kadar önce faşist caniler tarafından öldürülen ilerici öğrenci Ali Güney'in bu kez de evi bombalandı. Kan dökmeye doymayan faşist caniler katlettikleri gencin Beykoz Viranbahçe, Orta Çeşme Mahallesi 110 sayılı evine bu kez de bomba attılar.

Faşistlerce tehdit altında tutulan, oğlu katiller tarafından katledilen ve evi bombalanan baba Hasan Güney ise "ruhatsız silah bulundurma" suçundan tutuklu bulunuyor.

binmemiş olmaları nedeniyle ölen ya da yaralanan olmadı. Paktaş-2 işçilerine ait 12 otobüs kurşunlama olayı sırasında hasar gördü, bekiği kulübeların camları kırıldı. Olaydan yaklaşık bir saat sonra gelen güvenlik kuvvetlerinin soruşturmaya başladıkları bildirildi.

"TRABZON'DA ORDU OPERASYONLARIYLA İLGİLİ BİR PANKART ASILDI
Trabzon'un Fuar mekiinde Ordu'da sürdürülen operasyonlar ve Ordu Valisi ile ilgili bir pankart asıldı. Üzerinde "Ordu Valisi'nden hesap soracağız" yazan olan pankartın, güvenlik kuvvetleri tarafından indirildiği ve gözaltına alınan olmadıkları öğrenildi.

MHP Reyhanlı İlçe binası bombalandı

Hatay'da MHP Reyhanlı İlçe Binası bombalandı. Kimliği belirlenemeyen kişilerce bombalanan, daha sonra da kurşunlanan MHP Reyhanlı İlçe Binası'nda ölen ya da yaralanan olmadı, büyük ölçüde hasar meydana geldi.

ANKARA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ, BİR KİŞİ DE YARALANDI

Ankara Tuzluca'yı'da Sabri Yiğit adında sağ görüşlü olduğu belirlenen bir kişi kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldü.

Öte yandan Güvercin'de kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu, Doğan Ocman adlı bir kişi yaralandı. Ankara Devlet Hastahanesinde tedavi altına alınan Ocman'ın, sağ görüşlü olduğu öğrenildi.

ESKİŞEHİR'DE İKİ AYRI YERE PATLAYICI MADDE ATILDI
Eskişehir'in Esentepe Mahallesi ve Sakarya Caddesi'nde biri ev ve biri kasap dükkanı olmak üzere iki ayrı yere patlayıcı madde atıldı.

HAVZA'DA AP YÜRÜTME KURULU ÜYESİNİN EVİ BOMBALANDI

Samsun'un Havza İlçesi'nde AP Yürütme Kurulu üyesi Hüseyin Akçekin'in evi kimliği belirsiz kişilerce bombalandı. Bundan önce de kurşunlanmış olan evde, ölen ya da yaralanan olmadı, ancak büyük ölçüde hasar meydana geldi.

İSTANBUL'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ BİR KİŞİ YARALANDI

İstanbul Küçüköy'de Latif Kvanç adlı bir kişi açılan ateş sonucu öldü. Kvanç'ın Küçüköy'de pideciği yaptığı ve olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü öğrenildi.

Şirinevler'de bulunan bir kahvehane kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından açılan ateş sonucu Ahmet Erdoğan adlı bir kişi ağır yaralandı. Çapa Tıp Fakültesi Hastahanesine kaldırılan Erdoğan'ın durumunun ciddi olduğu öğrenildi.

MANAVGATTA MHP'Lİ BİR DOKTORUN MUAYENEHANESİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

Atatürk Caddesi'nde bulunan Dr. Hakan Fahmi Bozkurt'un muayenehanesinde önceki gece 22.30 sıralarında kimliği belirsiz kişilerce patlayıcı madde atıldı. Patlamadan muayenehanesinin bir kısmı hasar gören doktorun bir dönem AP milletvekilliği yaptıktan sonra, 1979 seçimlerinde MHP'den adaylığını koyduğu bildirildi.

İSKENDERUN'DA TİP İLÇE BAŞKANI VE TÖB-DER ŞUBE BAŞKANI GÖZALTINA ALINDI

Hatay İskenderun'da Türkiye İşçi Partisi Merkez İlçe Başkanı Ali Aslan-yükrek ile TÖB-DER Şube Başkanı Mehmet Erdem Partisi başı topladıkları gerekçesiyle gözaltına alındılar. TİP bölge yöneticileri bir ziyası parti için başı toplamanın suç olduğunu ifade ederek iki kişinin serbest bırakılmasını istedikler.

Faşist işgal altındaki kentler:

KÜTAHYA
Hazırlayan: Hüseyin Adlı

Faşistler bir seferinde CHP Kütahya Milletvekilini hedef seçtiler

Nizamettin Çoban ancak silahını çekerek kurtulabildi

● Sürekli tehdit edilen Lale İskembe Salonu sahibi Valiye çıktığında şu yanıtı aldı: "Git dükkanımı aç, ama camın çerçeven kırılırsa şikayete de gelme"

CHP MİLLETVEKİLİNE SALDIRI

CHP Milletvekili Nizamettin Çoban da faşistlerin saldırısına uğrayan bir Kütahyalı. Çoban'ın arabası, CHP İl Binasının önünde durdurularak tartaflanmaya çalışıldı. Olay, karakola yüz metre uzaklıkta meydana geldi. Nizamettin Çoban saldırganların elinden ancak silahını çekerek kurtulabiliyordu. CHP Gençlik Kolları Yürütme Kurulu üyesi Mehmet Gürcan da aynı yerde göğsünden tabancayla yaralandı. Nizamettin Çoban, Gürcan'ı arabasına koyarak Devlet Hastanesine götürürken polis ekipleri araçlardan megafonla "Komünistler birini arabaya attı, Afyon yoluna doğru kaçıyor" diye anons ettiler. Yine aynı günlerde CHP Gençlik Kolları Başkanı Ekrem Şahin'in evine faşistler baskın yaparak babasını kurşunladılar. Hastaneden babasına kan aramak üzere çıkan Ekrem Şahin ve kar-

deşi Muzaffer, faşistlerin demir çubuk ve zincirli saldırılarına uğradılar. Ekrem Şahin'in cenesi kırıldı. Damakları demirle birbirine tutturulduğundan şimdi sadece süt içebiliyor.

CAHİT DİKER HEDEF SEÇİLİYOR

Bu kez, faşistlerin hedefi Cahit Diker adlı bir gençti. Cahit Diker, mahalle halkı arasında sevilen ve sayılan bir insandı. Diker, mahalledeki çocukların Ulku Ocaklarına götürülmesine ve beyinlerinin faşist ideolojile doldurulmasına karşı koyuyordu. Sık sık bu yüzden tehdit edildi. Diker'in ortadan kaldırılması gerekiyordu. bunun için UYD 2. Başkanı Salih Zincir ve faşistlerden Vevsel Erarslan görevlendirildi. Cahit'i izleyen faşistler, onu evinin önünde kurşun yağmuruna tuttular. Faşistlere karşı direnen Diker, diz kapagından yaralandı. Kütahya'da can güvenliği olmadığı için Ankara'ya götürülerek tedavi altına alındı. O anda Cahit'in

yanında bulunan Mustafa Aydın ise, 48 saat süren işkenceden sonra tutuklandı. Girdiği silahlı çatışmada yaralanan ve daha sonra ölen faşist Salih Zincir'in ölümünü bahane eden faşistler iyice saldırganlaştılar. Ramazan'da bahane ederek tüm kahveleri kapattırdılar. Esnafı tehdit ettiler. Tehditlere aldırmayan esnafın camları kırıldı, işyerleri tahrip edildi. Cumartesi ve pazar günleri izine çıkan askerler turistler ve yabancılar zor durumda bırakıldı. Esnafın bir grup, Ankara'ya giderek durumu ilgili yerlere anlattı. Yetkililerden önlem alınmasını istedikler. Ancak hiç bir sonuç çıkmadı. 24 saat işyeri açık olan ve sürekli tehdit edilen Lale İskembe Salonu sahibi Emin adlı yurttaş Valiye çıktığında şu yanıtı aldı:

"Git dükkanımı aç, ama camın çerçeven kırılırsa şikayete de gelme."

Yarın: Yazıya çıkan polisler

Van'ın Yedisalkım köyü muhtarına karakolda işkence yapıldığı öne sürüldü

● Köy Muhtarı, kendine işkence edenler hakkında soruşturma açılmasını isteyerek, Gülpınar Cumhuriyet Savcılığı ve Kaymakamlığına dilekçe ile başvuruda bulundu.

VAN (DEMOKRAT)
Van'ın Gülpınar İlçesi Kirkeçli Bucağı'na bağlı Yedisalkım Köyü Muhtarı Cemil Erör, 31.8.1980 günü bir gerekçe gösterilmezken karakola götürüldüğünü ve kendisine işkence edildiğini öne sürdü. Karakol yetkilileri tarafından baysım hedyesi getirmediği gerekçesiyle dövüldüğünü ve bir gün gözaltında tutulduğunu ileri süren Erör aynı işlemlerin diğer köy muhtarlarına da uygulandığını iddia etti. Muhtar Erör, Gülpınar İlçesi Kaymakamlığı ve Cumhuriyet Savcılığına dilekçe ile başvurarak somutluk hakkında yasal işlem yapılmasını istedi.

Karakol yetkilisinin yaptıklarının "arşına" çıktığını ve artık tahammüllerini kalmadığını ifade eden Yedisalkım Köyü Muhtarı Cemil Erör, aynı uygulamaların Akçuri, Bölmeçali, Annidik,

KÜTAHYA'DA FAŞİSTLER DEVRİMCI BİR İŞÇİYİ BİÇAKLAYARAK KOMAYA SOKTULAR

Kütahya'da dün saat 14.00 sıralarında şehrin ana caddesinde polis karakolunun 100 metre ilerisinde bulunan CHP İl Merkezi önünde aralarında Çimseçil Şube Sekreteri Faşist Rasit Özer'in de bulunduğu bir grup saldırgan devrimci işçi Nuri Aybey'i bıçaklayarak komaya soktular. Kolundan ve karından bıçak yaraları alan Nuri Aybey tedavi altına alınırken, saldırganların büyük bir soğukkanlılıkla olay yerinden yaya olarak uzaklaştıkları bildirildi.

Görgü tanıklarının ifadelerine göre saldırganların başını çeken Çimseçil Kütahya Şube Sekreteri Rasit Özer, daha önce de CHP Kütahya Milletvekili Nizamettin Çoban ve CHP İl Başkanı

KÜÇÜKÇEKMECE'DE FAŞİSTLERCE YARALANAN GENÇ ÖLDÜ

Küçükçekmece'de 1 Eylül günü saat 15.00 sıralarında Belediye önü İstasyon karışında bulunan fotoğraf stüdyosunda iki faşistin silahlı saldırısı sonucu yaralanan ve tedavi altında bulunan devrimci genç Erol Karaman dün akşam yaşamını yitirdi.

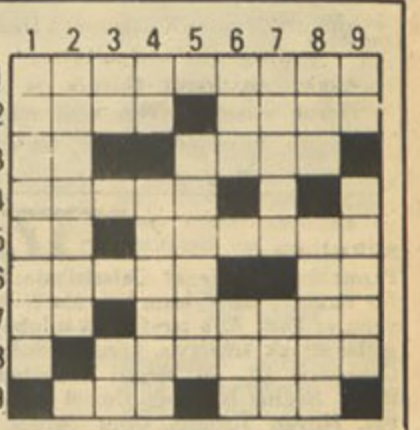
FAŞİSTLER BU KEZ DE PAKTAŞ İŞÇİLERİNİN SERVİS OTOBÜSLERİNİ TARADILAR

Adana'da saldırganları son günlerde işçiler ve esnaf üzerinde yoğunlaştıran faşistler bu kez de Paktaş-2 işçilerinin servis otobüslerini kurşunladılar.

Kanlı bir katliam yaratma amacıyla yapılan saldırıda işçilerin hemiz fabrika kapısından yeni çıkıp otobüslere

SOLDAN SAGA
1-Hastanelerde yatacak hastaların kayıt vakubul edildikleri yer-2-İri kart- Bir otomobil markası-3-Tersi: Ulkeminz simgesi- Herkes hoş vakit geçirtmek için yapılan hüner-4-Güçlü ve yürekli-5-Bir renk-Tersi: Bir meclis ya da kurulu-6-Dürümlük yamak-7-Biçimi verilmiş deri yada kağıt-Lâhza-7-Mağara-Tersi: Uluşa özü-8-İki üç kişi eliyle yönetilen küçük yelkenli(çoğul)-9-Kimi silahların içindeki çıkıntı-Gölgede kalan yany-
YUKARIDAN AŞAĞIYA
1-Yunan mimarisinde baş tabanların taşınmak için kullanılan kadın şeklinde sütunlar-2-İçine giren hastalık etkenlerini zararsız kılmak için vücudun çıkardığı madde-3-Eski Mısır'da bir güneş tarrisi-Bir cetvel ad-4-Tok karşıt-İşlenip ortaya konan seylar-5-Tahtadan kalan iskemle-6-Ağırnakacak çağrular için hazırlanan yemek-Uykusu hafif-7-İnsanı aradığı gerçeğe ulaştırabilecek iz-Erdemleri bakımından çok büyük-8-İnsanın dışına kalan ve ağırlığı ile kütlesi olan her türlü varlık-Dalgı-9-Bir renk-Esmer, açık kestane renginde-

BULMACA

DUNKU BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAGA:
1-Mizansen-2-Ariya-Mat 3-Statü-4-Dadı-5-Eza-Aşevi-6-Nekes-7-Za-Kir-Do-8-Monoton-9-Bel-Nane.
YUKARIDAN AŞAĞIYA
1-Mazdeizm-2-İr-Az-aob-3-Zindan-Ne-4-Ay-Ekol-5-Nas-Akit-6-Taşeron-7-Ema-Es-Na-8-natav-9-Tü-İzole-

Arif DAMAR

İBRET Abdülhamide verilen jurnaller ve jurnalciler kitabı 27 Mayıs'tan hemen sonra çıkmıştı. O zaman aldığım bu kitabı şöyle bir karıştırmış, ilerde okumam diye kitaplarımın arasına koymuştum.

27 Mayıs sonrasının hareketli günleri, daha önemli politik toplumsal örgüt işleri, dergi, dernek çalışmaları araya girince unuttuğum İBRET'i Artık rahmetli olduğumu sandığım Emekli Binbaşı Asaf Tugay'ın yaşı ancak sekseni geçtikten sonrayı anlayabildiği bu kitabı.

Şimdi, bu kitabın çıktığı zaman yankısını, ilgi görmediğini anımsamıyorum. Unutulmuş; belki de gözardı edilmiş, bilerek, bilinçli es geçilmiş olması daha akla yakın geliyor bana.

Son aylarda böyle okumak isteyip de olanak bulamadığım kitapları gözden geçirirken önce Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun 1969'da yayınlanmış Edebiyat Hatıraları'nı karıştırdım. Karaosmanoğlu kitabında "Fecrati" ciltlerden yakın arkadaşları Refik Halit, Ahmet Haşim, Mehmet Rauf'un yanı sıra, Abdülhak Hamit, Tefvik Fikret, Cenap Şahabettin gibi kendilerinin önceki ünlülerden, sonra Yahya Kemal, A.Ş. Hisar, H.E. Advar'la ilgili ortak anıları, izlenimleri, özel yaşamlarından kesitler, (Süleyman Nazif'i atlamışım) Süleyman Nazif'in, Cenap Şahabettin'in "Milli Mücadele"ye karşı tavırları vb. bilgileri "bir roman havası" içinde anlatıyor, veriyor.

Şu "Dahi", "Şairi Azam" (!) Hamit'i hiç, kendimi bildim bileli hiç mi hiç sevmemişimdir. Nazım Hikmet'in yanında Nurullah Ataç'ın çok bu anasının gözü "kefif ehlil"ni (Yakup Kadri çok iyi anlatıyor bu yanını) "Dahi"likten "azam"lıktan bir güzel "iskat" etmesinden, severim.

Tevfik Fikret'e (bu namuslu, erdemli saire, hele o bütün çevresindeki hergelelerin içinde, tek kalan -oraya, jurnallere geleceğim-) Hamit'i büyük sair sandığı için çok içleriyorum.

Yahya Kemal yutmuş, akıllı, anasının gözü o da. Yakup Kadri anlatıyor, birlikte Fikret'e Asiyân'a gitmişler. Yahya Kemal daha hiç girip ayrılmamış, ünü filan yok. Bizim Fikret, Hamit'in, Makber'den:

Akrep mi yedim? Yılan mı yuttum masamı (dizesini) "Büyük bir kalp acısının bundan daha vezir bir ifadesi olmaz" diye okuması üzerine "yüzünü ekşitiyor"; düşüncesini de açıklıyor ama, susuyor. Fikret, saf denemek kadar temiz bir insan. Silir beğenisi de pek yüksek değil. Olsun...

Şu Karaosmanoğlu Yakup Kadri, Fikret'i sevmemiş. Kendisi bildiği gibi Atatürkçüdür, Kurtuluş Savaşı'nı destekler ama Refik Halit'i, Cenap Şahabettin'i, kendisine ters düşükleri yani Kurtuluş Savaşı'na karşı çıkmalarına rağmen çok hoşgörü olurlar. Süleyman Nazif'i bile neydeyse bağışlayacak. Fikret'e gelince, olmayacak varşaymlarla akıl yürütüyor, (akına varşaym!) yaşasaymış (insanın aklı durur) doğrusunu söylemek lazım gelir"ymiş, iyisi mi aktarıyorum yazdığını:

"Hele, Galatasaray Lisesi müdürü olduğundan çıkarıldığı sıralarda Tanin Gazetesi'ne yazdığı bir protestosunda 'Benim ifranım, bundan böyle, terkî tabiiyet etmiştir' deyişini hatırlayınca Tevfik Fikret'in, Milli Mücadele'ye katılmak şöyle düşünür, belki de Mütareke devrinin Amerikan mandacıları arasında da yer alabileceğini düşünüyorum. 'Fikret'in 'ifranım terkî tabiiyet etmiştir' neden ne demek istediğini açık seçik bilemiyorum, ama herhangi bir söz o söyleyenin kişiliğiyle, ahlakıyla yorumlanır. Bize bu Karaos-

İBRET

Kayıt Defterlerinde yazılı ÜNLÜ JURNALCİLER

Ahmet Samim- Maktul muharrir
Ahmet Kadri-El'itidal gazetesi sahibi
Ahmet Celadet Bin Hadi- Hıdmet gazetesi sahibi
Ahmet Ziya-Tarih gazetesi muharrirlerinden
Ahmet İhsan(Tokgöz)- Servetifunun mecmuası sahibi
Ohannes Ferid- Vatan kütüphanesi sahibi
Rıza-Gayret gazetesi sahibi (Filibe'de)
Selim Hamdi-Elfallah gazetesi sahibi
Selahi- Servet gazetesi sahibi
Tahir-Malumat ve Servet gazeteleri sahibi Abdullah Zühdi-Sabah gazetesi sahibi
Abdülrahim Ulvi-Muharrir
Galip Köprülü-zade- ressam
Fazlı Necip- Selanikte Asır gazetesi sahibi
Filip-Tarih gazetesi sahibi
Mehmet Hulusi- Vatan gazetesi sahibi
Mihran- Sabah gazetesi sahibi
Mehmet Şerif- Elposta gazetesi sahibi

Mehmet Sefa- Mirati Türkiye ve Alem gazetesi sahibi
Mehmet Sefa- Elmünir gazetesi sahibi
Mehmet Ferit- Muktebes gazetesi başmuharriri
Mahmut Tahir- Şirvanizade-Türkiye gazetesi sahibi
Mehmet İhsan- Askeri ceride muharrirlerinden
Nikola Nikolaidis-Paris'te Şark gazetesi müdürü
Nuseyri Kerim-Türkiye gazetesi sahibi
Müstecabi Zade İsmet-Şair
Şehzade Yusuf İzzet'in efendi
Ahmet Zülkefil Paşa-Damadı Şehriyari
Ali Rıza Paşa-Hareket Ordusu
Erkanı Harbiye Reisi
Emanuel Karasu-Selanik dava vekillerinden, malum mebus
Reşit Akif-Sivas Valisi
Keçeci zade-İzzet Fuat Paşa-Madrid Sefiri
İsmail Kemal Bey- Muharrir
Dr. Abdullah Cevdet Bey
Ali Kemal-Gazeteci
vesaire vesaire

manoğlu'nun Fikret'e sevgisizliğinden kaynaklanıyor, belki de böyle bu kadar erdemli, temiz bir insanı kışkırtıyor da olabilir. Çünkü yazısının bir yerinde şunları okuyoruz:

"Birinci Dünya Savaşı'nın ikinci yılında idi(Fikret 1915'de öldü. Ölmüşünden önce olacak A.D.) Tevfik Fikret'e son defa olarak, ada-vapurunda rastgelmıştim ve vapurun tenha güvertesinde tek başına oturduğuna görecek yanına gitmişim. Çökmüş, zayıflamış, bitkin ve ızdıraplı bir hali vardı. Benim yanına sokulduğumdan dırın olmuş, ya da (yadadı yok, sevinile konuşmak istememiş... Kimbilir senin için ne düşünyor... Niçin tedirgin, rahatsız ediyorsun adamı. Ben de böyle durumlarda çok sevdiklerimi bile istemiyorum. Gelmesinler yanıma. Hele böyle 'edebiyat meraklıları'...) o halini bana göstermekten sakınıyormuş gibi yüzünü denize çevirerek (bak yüzünü bile görmek istemiyorum, sen de pek pişkinmişsin. Nazım'ındığı kadar var: 'Mukaddes apış başı adam') şöyle konuşmağa başladı:

"Son zamanlarda kendimi iyi hissetmiyorum. Doktorların tavsiyesi üzerine birkaç zamandan beri Heybeli'de bir tebdili hava kuru yapmaktayım. Fakat, bundan hiç istifade etmiş değilim. ızdıraplarım gittikçe artıyor. Şu menhus harp seyahat yolları kapamamış olsaydı, oğlumun yanıma gidecektim. Orada, herhalde derdi-

me bir çare bulunacaktı. Fakat... 'Sustu. Bir yerine şiddetli bir sancı splanmış gibi kıvrınarak' fakat, işte bu menhus (uğursuz) (Acaba 'menhus' derken Karaosmanoğlu'nun mu sıfatı-yordu. Fikret ince bir insan yapmamıştır.) harp!" diye söylendi. "Başmızda bulunan denaet (alçaklık) erabundan her kötülüğü beklerdim ama, bizi, günün birinde böyle bir badireye sürükleyeceklerini ummazdım. Zavallı millet, zavallı millet... Bu maceraperestlerin divanelikleri uğruna kanı oluk oluk akıyor."

Yakup Kadri'nin, ölümünden pek az öncelerinde bile şöen milliyetçi duygularını açığa vurmaktan çekinmemesine şaşmamak elde değil. Hak-za'mı Koca Fikret, 1. Dünya Savaşı'na sokulmamız "alçaklık" değil mi? Sonra Yakup Kadri'nin her söylediğini ne niye inanalım!

Şeker hastasıydı Fikret, ondan ödü. Bizim duyduğumuza, öğrendiğimize göre ilaçları gümükteymiş, bir türlü çıkaramamışlar, zorluk gösterilmiş. Belki de ölmesini istiyorlardı. Harun Karadeniz'i anımsayalım...

Yakup Kadri'nin kitabında ilginç anılar da yok değil. Örneğin Süleyman Nazif (Abdülhamit Jurnaleisi o da) ölümünden okuyalım:

"Bu sırada, nasıl oldu bilmiyorum, Şahabettin Süleyman, bir Namık Kemal bahsidi acıvermişti. Sanırım; Ne yazık, Namık Kemal, yolda o kadar mücadele ettiği hürriyet ve Meş-

rutiyet devrine erişemedi' demek istemişti. Bunun üzerine, Süleyman Nazif'in o insanı ısıracakmış gibi dışarıya fırlak dışarıya gülümseyerek şöyle söylediğini hatırlıyorum.

İyi ki erişemedi. Aksi takdirde, Abdülhamit'e takdim ettiği arızalarını (dilekçelerini, mektuplarını) meydana çıkarılışı karşısında çok müşkül bir vaziyete düşerdi.

Ve bu sözlerine şunu da ilave etmişti: 'Hem, meşhur Kemal Bey pek de şuurlu bir Meşrutiyet taraftarı değildi. Mithat Paşaya yazdığı bir mektubu bugün oğlu Ali Haydar Beyin elindeki tarihi vesaik arasındadır. Merhum bu mektubunda der ki: 'Eğer, meşrutiyet dediginiz idare şekli 'zerretüma' Şeriatı mugayir ise ben bu davaya kat'iyen iştirak edemem.'

Al birini vur öbürüne. İBRET'de Namık Kemal'in bir jurnaline rastlamadım. Yalnız çok değerli, emekli bir edebiyat öğretmeni Abdülhamit'in her aybaşı Namık Kemal'in rakı parasını düzenli gönderdiğini, 'Magosa zindanı' (!) masnının da ayrıca kendisine gönderildiğini söyledi. Bütün önemi 'Hürriyet' kelimesi, kavramını ilk kez Türk düşüncesine getirmiş olmasıdır. Yanılmıyorsam Nazım, Peyami Safa'yı hıcceden şiirinde Namık Kemal'den 'takma aslan yeleli' diye söz eder. Jurnalcisi Süleyman Nazif de Hamit için 'dahi azam', 'kudreti külliyyeden bir cüzü' demiş. Onların arasında yalnız Mehmet Emin Yurdakul 'İnkıkar'a yöneliyor. 'O halde ben ne yolda yazmalıydım? Gözleri ilk açışta bir balıkçı evinin ılı çatılarına ilişkin bir halk evladına nasıl yarasırsa öyle' diyor Mehmet Emin.

Abdülhamit'in jurnalcileri arasında en çok Ahmet İhsan Tokgöz'ün de bulunması şaşırtıcıdır. 'Edebiyatı Cedide' akumunun organı da olan Servetifunun tam 54 yıl 1891 den 1944'e kadar düzenli olarak çıkmıştır.

Ahmet Rasim, Recaizade Ekrem, Halit Ziya'dan, Oktay Akbal, Cahit Irgat, İlhan Berk'i de sayılarına almıştır. Ahmet Arif'in de şiiri çıkmış, ama ben anımsamıyorum. 1944'te Gavsı Ozansoy'a Servetifunun-Uyanış a ben de beş-altı şiirimi vermiştim. Yayınlanmadı, yitti o şiirlerim.

1895'den sonra Tevfik Fikret'in yönetimine geçen dergide Fikret'ten başka Cenap Şahabettin, Hüseyin Cahit, Mehmet Rauf vb. bugün adları hala anılan yazarlar yazdı. Edebiyatı Cedide'ciere o edebiyata Servetifunun denmesi önce birlikte bu dergide görülmelerinden, üne bu dergide kavuşmalarından, üne bu dergide kavuşmalarından.

Tevfik Fikret 1896 dan 1901'e kadar Servetifunun yöneticisidir. Sonra o çevredeki arkadaşlarıyla anlaşmazlığa düşer, Asiyân'a çekilir.

İşte ne yazık ki böyle bir derginin sahibi, ölene kadar da başyazarı, eski bir jurnalcidir.

Bugün okunan edebiyat kitaplarında Abdülhak Hamit, Namık Kemal, Süleyman Nazif saygın, vatansever kimseler olarak gösterilir.

Kurtuluş Savaşı'nı karşı çıkan Cenap Şahabettin'in bu yönü gözardı edilir. Hazindir, Abdülhak Hamit Cumhuriyet döneminde 1928'den sonra da sıkıntıya düşmesinde diye milletvekili yapıldı. Cumhuriyet'ten önce son görevi 'Ayân' (Senakö)üyeliğidir.

Bütün bunlar bilki egemen sınıfların burjuvazinin nasıl kendi yazarlarını, aydınlarını herşeye karşın koruduğunu, gözden düşmelerini için elinden geldiğini yaptığını, sınıfın ekonomik çıkarlarına karşı herhangi bir eyleme kalkışmadığı sürece ister padişaha jurnal versin, isterse şaşkınlığından emperyalistlerden yana çıkın yine de bağışladığını, bağrına bastığını düşündürüyor.

Yani burjuvazinin sınıf bilinci, sömürülen işçi, emekçi sınıfların, ondan yana, aydınların sınıf bilincinden daha güçlü oluyor diyebiliriz.

Cumhuriyet döneminde Şeyh Bedreddin yine aşı, yine yasa dışı, yine vatanper sayılmaz Süleyman Nazif kadar bile. Çünkü Bedreddin beşyüz yıl önce de olsa egemen sınıfın ekonomik temelinin yıkamak istemiştir.

O anıf, bugünün burjuva sınıfının ya içinde, yada yanındadır. Yada eski tımar, zeamet sahipleri, toprak ağaları günümüzün en seçkin burjuva iş adamlarının dedeleri olurlar.

Not: Bu yazıyı yazarken Abdülhak Hamit Tarhan'la ilgili bilgi için Sosyalist Kültür Ansiklopedisine de baktım. Şöyle yazıyor:

"Abdülhak Hamit, Abdülhamid yönetimiyle sürekli olarak çatışmış, kimi zaman görevinden alınmış, kimi zaman sürgünde, kimi zaman da bu yönetime boyun eğmek zorunda kalmıştır. Abdülhamit şairin kimi yapıtlarının yayınlanmasına izin vermemiş, Hamit sekiz yıl arıyla iki kez şair yazamazcağına 'taahhüt etmek' durumunda kalmıştır. Cumhuriyet döneminde kadar Abdülhak Hamit iktidarlara arası her zaman hoş olmayan bir şair olarak yaşamıştır."

Hamit'i böyle değerlendirmeye kaynaklık eden bilgiler hangi kitaplarda yazılı olduğunu çok merak ediyorum.

Asaf Tugay'ın az da olsa İttihatçı olmasından Ahmet Samim'in jurnalcılığı beni de şüpheye düşürdü ama, Hamit için böyle bir şey düşünemiyorum.

● Kapitalist makinalı üretim, bir taraftan işçilerin yoğun bir biçimde sömürülmesine, iş cinayetleri, meslek hastalıklarıyla erken ölümlerine neden olurken, bir taraftan da kar ve sermaye birikimi amacına göre yapılmış makinalar ve düzenlenmiş fabrika koşulları, işçinin zihinsel gelişimini engelleyen, onu makinanın bir uzantısı, vıdası haline getiren "insan-dışı" bir konuma sokan zihinsel olumsuzlukları yaratmıştır.

İŞ SÜRECİNDE İNSAN DOĞA İLİŞKİSİ KADAR İNSAN-İNSAN İLİŞKİSİ DE ÖNEMLİDİR

Günümüze değin insanlık doğayı denetim altına almaktaki aşamaları içinde geliştirdi. İnsan önce kendi dışındaki bazı doğal nesnelerden yeni doğal nesneler elde etmeye çalıştı. Sonra doğal güçleri denetim altına almaya ve ondan yararlanmaya koyuldu. Tüm doğal güçleri ve doğal nesneleri denetleyebilmenin potansiyel olanaklarına sahip olduğu aşama, vardığı son aşamadır. Bu aşamada insan artık doğal nesnelerden, doğal nesnelerin dönüşümüne araçları yaptı; "makina" yı yaratmıştı.

Ne var ki insanın doğa üzerinde egemen hale gelme, doğal zorunlulukları aşma süreci insanın doğaya olan bağımlılığına son vermişse de bu kez insanın bu kurtuluşu gerçekleştirmek için yaptığı makinaların insana egemen olmasıyla makina bağımlılık dönemi başlamıştır.

Kapitalist makinalı üretim, bir taraftan işçilerin yoğun bir biçimde sömürülmesine, iş cinayetleri, meslek hastalıklarıyla erken ölümlerine neden olurken bir taraftan da kar ve sermaye birikimi amacına göre yapılmış makinalar ve düzenlenmiş fabrika koşulları işçinin zihinsel gelişimini engelleyen onu makinanın bir uzantısı, vıdası haline getiren "insan-dışı" bir konuma sokan zihinsel olumsuzlukları yaratmıştır.

Kapitalist toplumlarda işçinin fiziksel ve ruhsal yınarmaya uğratılarak hıvordaca tüketilmesi, tüm barbarlığıyla sürmektedir. Bugün "sosyalist" olarak gösterilen toplumlar ise makinanın kapitalist kullanımının ortaya çıkardığı olumsuzlukların sadece fiziksel lanlarını açlık, işsizlik, erken ölüm v.b. -aşariye indirdiler. Ancak zihinsel yınarmaya korusunda pek birşey yapmış oldukları söylenemez. Bugün izledikleri çizgiyle de işçiyi "insan-dışı" konumdan kurtaracak dönüşümler yapmaları pek mümkün görünmüyor.

Bu tebliğde kapitalizmin ilk aşamasıyla birlikte, iş sürecinde işçinin konumunu, onunla kullandığı araç (sonra makina) arasındaki ilişkiyi ve iş sürecindeki konumu nedeniyle maruz kaldığı maddi ve manevi olumsuzlukları irdedeceğiz. İşçinin hem doyum içinde olmasını hem de özgürleşmesini sağlayacak dönüşümlerin ön koşullarına ilişkin bazı perspektifleri tartışmaya açabilmek bu tebliğin hedefini oluşturmaktadır.

Özellikli, onunla diğer yaratıklar arasındaki önemli farklılık çizgisidir. Sözü Marks'a bırakalım; "Örümcek işini dokumaya benzer şekilde gördüğü gibi arı da pетеğini yapmada pek çok mimarı utandırır. Ne var ki en kökü mimarı en iyi arıdan ayıran şey, mimarın yapısını gerçekte kumadan önce onu imgesinde kurabilmesidir." (1)

Ne var ki, iş süreci de ancak üretim ilişkileriyle bitirilmiş içinde vardır. İş süreci de insanın doğayla ilişkileri söz konusu olduğu kadar insan-insan ilişkisi de önemlidir, ve bir bütünlük oluşturur.

diliğinden sağladığı ürünleri elde etmenin veya doğa ürünlerini dönüştürerek, onu denetimi altına alarak, gereksinimlerini karşılayabilmenin mücadelesidir bu.

İnsanlığın bu amacını gerçekleştirebilmesi için giriştiği iş (emek) süreci insanın hem kendisinin hem de doğa güçlerinin katıldığı ve insanın doğayla kendisi arasındaki maddi temkimleri önceden kafasında tasarlayıp düzenlediği bir süreçtir. İnsanın bu

Kimya Mühendisleri Odası'na 16-19 Ocak 1980 tarihleri arasında Ankara'da yapılan "Sanayi Kongresi 1980" adlı 5. sanayi kongresine sunulan bu tebliği, Polonya'da yaşanan son olaylara ışık tutar inancıyla aynen yayınıyoruz.

1- K.Marks Kapital Cilt 1, s.94, Sol Yayınları, İkinci Baskı, 1977- Ankara.

Yarın: AYRINTILI İŞBÖLÜMÜ

Abdülhamit'e verilen jurnaller

ABDÜLHAK HAMİT

Londra Sefareti Müsteşarı.

Mabeyn-i Hümayun Cenab-ı Mülukaane Baş Kitab-i Celilesi Canib-i Alisine.

Devlet-i Aliyenin Mançester Şehbenderinin bu kerre ifsalı vuku' bulmuş ve şehri mezkurdaki Ermeni Komitelerinin hal ve hareketlerine nezaret edilmesinin lüzumu derkar bulunmuş olmasına mebnî Şehbenderhane haslatından tesviye edilmek üzere beş bin kuruş maaş ile Salihülazır Şehbenderiğin idaresi ilave-i Memuriyet olarak çakelerine ilave buyrulduğu halde nezareti maruzayı ifa edileceğimi mışlı bu suret muzayakai benedegani dahi tevhin edeceğinden hali zarureti çakeranamle beraber miktari mezkurda maaş ile Mançester Şehbenderiğinin ilave-i memuriyet-i çakeri buyrulması istihdamında bulunduğumun hakpakiy şevket ihtivayı hazzet-i şehriyariye için hususunda inayeti celilei ösaneleri meygan buyurulmak babında ve her halde emr-ü ferman...

(Maksat para koparmak. Mançesterdeki Ermeni Komitelerinin nesine nezaret edecekti. Ebuzyia Tevfik'in cam kağıdı için 136 İngiliz lirası istihdamı da düşünülürse paranın ne müesseri bir alet olduğuna şaşmamak elden gelmiyor.) Asaf Tugay, İBRET, S.35

SÜLEYMAN NAZİF

Süleyman Nazif bin Salt- Hudavendigar Vilayeti Mektupusu-Elyevm Kastamonu Valisi.

Üçüncü Ordu Zabitanından Hasan Ferit efendi evrak-ı muzireyi Selanik ve Manastır Vilayetlerine vesat edenler meyanında, maamafih şimdiki nerede olduğu bilinemediğinden taharriyat icrasıyle, ecnebi postası olmayan bir mevkiye istihdamı arz olunur.

EBUZZİYYA TEVFİK

Yeni Tasvir-i Efkâr gazetesi sahibi (31 Mayıs 1910-27 Ocak 1913)

(Ebuzyia Tevfik Bey, Bakırköyünde bir malikane yapılmaktadır. Bildiğimize göre, her tarafı imal edilmiş, camlarının kağıt yapılmış kalmıştır. Bunun parasa da Abdülhamit'den şu satırlarla istihdam olunmaktadır.)

Cam kağıtlarının itmanı için komisyoncu, çakelerini tazyik etmekle olmasından, far-ı hicap ile arzı hale cesaret eylerim efendim.

(Ve melfufu olan pusluda da bu esman şöylece izah olunmuştur.)

Evvelki fiyat 187 buçuk İngiliz lirası. Muahharan ferman-ı hümayun hazzet-i veli nimetleri üzerine, yüzde oniki komisyon tenzil edildikten sonra (Abdülhamit Han Hazzetleri 25 lira indirim yaptırmış A.D.) meblağ-ı mütebaki 152 İngiliz lirası ve bir çeyrek lira.

Velimetim

Kaç defadır ihansı hümayunu şahanelerini istihdam eyledim. Rayegan buyurulmadı. Bari kulanna karz olarak ikiyüzelli lira ihansı buyurunuz şürrayı devletin çıkmayan ma'ashariyle ödemeye gayret edeyim.

Zevcei çakeraneme karşı pek büyük bir hicapıtlımda- yım padişahım.

Abdi Sadık Kulları

Ebuzyia Tevfik

AHMET İHSAN TOKGÖZ

Servetifunun Sahibi

Şeyhulislamın küçük biraderi akrabası olmak hasebiyle Ayastafonasa (Yeşilköye) giderek ne konuşulursa sımsıle ve her zaman bildiğini ve gördüğünü veli nimetine söylemek vazifesi olduğunu arz...

Sinema Batı'da "Dehşet" adlı film var.Filmin yönetmeni Peter Medak.George C. Scott ise başrolü üstlenmiş.

SERGİLER

Vakko Sanat Galerisi'nde "Vakko El Sanat'ı" sergisi görülebilir.3 Eylül'de açılan sergi, 4 Ekim'e dek sürecek.

İş Sanat Galerisi'nde "Yarışan Karikatürler" sergisi sürüyor.Sergide İş Bankası'nın bir süre önce açtığı karikatür yarışmasında derece alan karikatürler yer alıyor.

İSTANBUL

SERGİLER: Parmakkapı İş Sanat Galerisi'nde 1970 yılında Cafer Batur, Nüzhet İslimiyeli, Malik Aksel, Cemal Güvenç ve Ferit Aba tarafından suluboya tekniğini yaygınlaştırmak amacıyla kurulan Suluboya Ressamları Grubu'nun 10. yıl sergisi izlenebilir. Sergide:Cafer Batur, Nüzhet İslimiyeli, Cemal Güvenç, Hikmet Duruer, Noyan Turunc, Onur Turunc, Yurdakul Döl, Kazım Arısan, Bedi Taran, Işık Özışık, Turan Enginoglu, Günay Emekçigil ve Ruzin Gerçin'in kendi teknikleriyle oluşturdukları 65 yapıt yer alıyor.

Taksim Sanat Galerisi'nde Nevin Baykent ve Rekreatyon Demegi'nin karma resim sergisi görülebilir. TIYATRO

Bertolt Brecht'in eserinden Can Yücel'in Türkçe yazdığı, Mehmet Ulusoy'un yönettiği "Kafkas Tebeşir Dairesi", Harbiye Muhsin Ertugrul Tiyatrosu'nda.

Harbiye Kenter Tiyatrosu'nda, pazartesi, salı, cumartesi, pazar günleri Vasif Ongören'in yazıp, Rutkay Aziz'in yönettiği "Oyun Nasıl Oynanmalı", çarşamba,perşembe, ve cuma günleri Rutkay Aziz'in yönettiği Nazım Hikmet'in "Ferhat ile Şirin" adlı eseri izlenebilir.

HAFTANIN PROGRAMI

ANKARA

FİLM GÖSTERİLERİ

Çağdaş Sahne Kültür Merkezi'nde "Taksi Şoförü" adlı film gösteriliyor.Filmin yönetmeni Martin Scorsese.Roller ise Robert de Niro, Jodie Foster, Albert Brooks ve Leonard Harris paylaşıyorlar.

Sinema Akın'da Linda Blair'in başrolünü oynadığı ve Wes Craven'in yönettiği "Cadı"(Summer of Fear) adlı film izlenebilir.

Sinema Batı'da "Dehşet" adlı film var.Filmin yönetmeni Peter Medak.George C. Scott ise başrolü üstlenmiş.

SERGİLER Vakko Sanat Galerisi'nde "Vakko El Sanat'ı" sergisi görülebilir.3 Eylül'de açılan sergi, 4 Ekim'e dek sürecek.

İş Sanat Galerisi'nde "Yarışan Karikatürler" sergisi sürüyor.Sergide İş Bankası'nın bir süre önce açtığı karikatür yarışmasında derece alan karikatürler yer alıyor.

Kenter Tiyatrosunda süren "Oyun Nasıl Oynanmalı" dan bir sahne.

Dostoyevski TİMSAH

Çizgi: CEMAL KARABAŞ

